

Regionální muzeum v Litomyšli

zřizované Pardubickým krajem

TISKOVÁ ZPRÁVA

21. duben 2022

NOVINKY

Výstava

Mincovní poklad z Vysoké

30. duben – 15. květen 2022

Výstava představuje veřejnosti nedávný unikátní nález mincovního depotu z obce Vysoká u Jevíčka. Náhodně objevený poklad je velmi početný, tvoří jej přes sedm tisíc stříbrných a menší počet zlatých mincí převážně z 16.–17. století. Pocházejí z velkého území – od Benátek po Litvu, od Nizozemí po Sedmíhradsko.

Vernisáž výstavy se uskuteční **v pátek 29. dubna v 17 hodin.**

Přednáška

Mincovní poklad z Vysoké u Jevíčka

11. květen 2022

Ve středu 11. května od 17 hodin se bude konat přednáška o objeveném pokladu z Vysoké u Jevíčka. Zajímavé informace spojené s nalezením depotu a průběhem archeologického výzkumu představí archeoložka Regionálního muzea v Litomyšli Mgr. Jana Němcová a o mincích samotných promluví numizmatička Moravského zemského muzea v Brně Mgr. Dagmar Grossmannová, Ph.D.

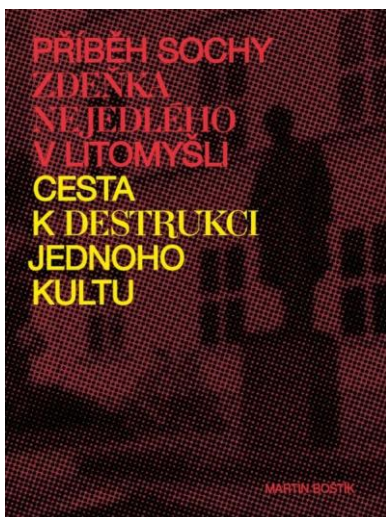

(Jana Němcová)

Nová kniha

Příběh sochy Zdeňka Nejedlého v Litomyšli. Cesta k destrukci jednoho kultu

Studie o vzniku a osudech sochy historika, muzikologa a komunistického politika Zdeňka Nejedlého, která byla v jeho rodné Litomyšli postavena v roce 1978 a v polistopadovém období se stala předmětem opakujících se vzrušených debat. V roce 1992 k ní rada města – zejména z iniciativy starosty Miroslava Brýdla – připojila dodatkovou desku s textem místního archiváře a historika Milana Skřivánka. Tento text se v průběhu let stal legendou. Obdivně se o něm vyjádřili např. Václav Havel, Zdeněk Svěrák, Ladislav Smoljak, hudební publicista Jiří Černý či historik Jiří Křesťan, jenž ho označil za geniální zkratku. V kontextu odstraňování politicky zatížených monumentů si toto řešení vysloužilo uznání jako „asi nejpozoruhodnější a velice sympatický pokus, jak se vyrovnat se složitou minulostí“ (historikové Zdeněk Hojda a Jiří Pokorný). U mnoha lidí však vzbudil text rozpaky a posílil dlouhodobou diskusi, která prozatím vyvrcholila vydáním tiskového prohlášení městského zastupitelstva (2019).

Problematika Nejedlého sochy vstoupila díky dlouhodobým a mnohdy velmi vyhrčeným diskuzím, kterých se mj. zúčastnila i řada představitelů českého kulturního a intelektuálního života, do celonárodního povědomí. V tomto směru jde o fenomén, jaký nemá v našich dějinách obdobu.

Kniha se podrobně zabývá také českým a světovým kontextem nakládání s podobně politicky zatíženými artefakty. V národním rámci nechybí např. pojednání o pomníku Antonína Zápotockého v jeho rodných Zákolanech či zpráva o kauze sochy maršála Koněva v Praze 6. Světový kontext zahrnuje především popis dění v USA a ve světě v letech 2015–2020.

Publikaci vydalo k 30. výročí instalace dodatkové desky Regionální muzeum v Litomyšli ve spolupráci s Městskou galerií Litomyšl. Autorem grafické úpravy knihy je Jiří Lammel.

(Martin Boštík)

Lázně ducha v muzeu

sobota 30. dubna a neděle 1. května 2022

Již tradičně Vás zveme o lázeňské sobotě k posezení na našich slunečních terasách, kde můžete obnovit svoje duševní síly nebo načerpat inspiraci. Po celý den pro Vás budou připravena plážová lehátka vyzývající k odpočinku a relaxaci. K Vaší pohodě jistě přispěje **od 13 hodin recesistické koupání otužilců z České Třebové v dobových plavkách v dřevěné kádi před budovou muzea.**

Svoji duši můžete osvěžit také návštěvou **Rodného bytu B. Smetany**, kde bude připraven interaktivní program *Muzicírování s Bedříškem*. V bytě slavného skladatele si tak

budete moci zahrát na dobovém koncertním křídle. Nemusíte být přítom profesionální hudebník, stačí, že máte rádi hudbu a hraje na klavír.

Určitě si nenechte ujít ani prohlídku **Portmonea – Musea Josefa Váchala**. Kromě stálé expozice si zde můžete prohlédnout výstavu *Recyklace. Oldřich Hamera, pocta Josefu Váchalovi a dalším outsiderům českého umění*. Prezentuje díla z makulatur *Šumavy umírající a romantické*, jedné z nejvýznamnějších knih Josefa Váchala, vydané nakladatelstvím Paseka v roce 2008 jako faksimile, tedy přesná kopie.

Otevírací doba o lázeňském víkendu:

Hlavní budova muzea 9–17 hod.

Rodný byt B. Smetany a Portmoneum 9–12, 13–17 hod.

V rámci soutěže *Lázeňské prameny* se můžete v hlavní budově občerstvit u **Muzejního pramene** v nově otevřené kavárně *Café Bar Muzeum*. V Portmoneu – Museu Josefa Váchala bude čekat **Pramen Josefa Portmana** a lahodný alkoholický Lázeňský elixír v podobě likéru z vína a medu. Proto neváhejte a přijďte ochutnat. Další informace k soutěži i zahájení jedenácté litomyšlské lázeňské sezony najdete na www.lazneducha.cz.

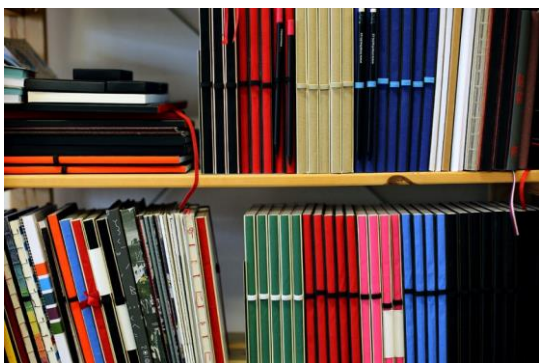
(Renata Kmošková)

Dílny pro veřejnost v Portmoneu

Výroba vlastního bloku s young_block

pátek 6. května od 17 hodin

S nadcházejícím jarem je nutné připravit se na novou sezónu plnou nápadů, zážitků a inspirace. Vytvořte si podle svých představ zbrusu nový papírový blok na poznámky všeho druhu. Ať už se z něj v průběhu roku stane cestovatelský deník, receptář, snář, deník nebo plánovač, pokaždé hradě předčí kteroukoliv poznámku nebo vzpomínku uloženou ve Vašem telefonu. A i když je dnes v nabídce obchodů spousta krásného zboží, vlastnoručně zhotovený blok podle svých představ přeci jen přináší něco navíc. Každé jeho otevření bude osobním papírovým rituálem. Pokaždé se tak totiž dotknete vlastního světa a snů. A až Vám ho někdo pochválí, můžete dobrý pocit z práce s přírodním materiálem korunovat přiznáním, že to Vy sám, Vy sama jste ho vyrobili!

Přijďte si vyrobit svůj blok pod vedením zkušené lektorky Petry Vogelové, pro kterou je ruční výroba bloků a sešitů i každodenním zaměstnáním. Kurz totiž probíhá ve spolupráci s firmou young_block z Litomyšle. Na dílnu je nutné přihlásit se předem na email klimesova@rml.cz nebo na tel. 777 840 425. Kapacita je 8 osob. Kurz je určen pouze pro dospělé a děti přibližně od 12 let. Cena dílny 400 Kč včetně vstupu do expozice. Portmoneum bude otevřeno výhradně pro účastníky kurzu. Doba trvání je asi 3 hodiny.

(Hana Klimešová)

Muzejní noc

28. květen 2022

Muzejní noc je opět tady! Po dvou letech odmlky se můžeme opět společně potkat. Jako vždy se vám budeme snažit představit naše kulturní dědictví tím nejzajímavějším způsobem. A co pro vás letos připravujeme?

V hlavní budově začnou dvě výstavy věnované dětským časopisům a jejich tvůrcům. Muzejní noc bude oficiálně zahájena v 17 hodin vernisáží výstavy **Současná dětská ilustrace** (Brůnová–Buchalová–Drobný–Chlud–Pekárek–Smolík). V 18 hodin začne komentovaná prohlídka výstavy **Čtení pod lavicí – Časopisy pro děti a mládež od počátků po rozpad Československa**. Po celou muzejní noc bude probíhat bohatý doprovodný program včetně výtvarných dílen.

V **Rodném bytě Bedřicha Smetany** můžete navštívit vystoupení žáků ZUŠ Litomyšl. A v **Portmoneu** se díky interaktivnímu programu podíváte i do míst běžně nepřístupných.

Veřejnosti bude přístupný i **piaristický kostel**.

Celá akce skončí ve 22 hodin. Vstupné zdarma. Podrobný program brzy naleznete na plakátě a stránkách www.rml.cz.

Těšíme se na Vás. Změna programu vyhrazena!

(Renata Kmošková)

Výstava

Čtení pod lavicí

Časopisy pro děti a mládež od počátků po rozpad Československa

29. květen – 18. září 2022

„Už vyšlo *Ábíčko*?“ Tuhle větu slyšeli prodavači v trafikách pravidelně. Podobně jako dotazy na *Čtyřlístek* nebo *Kometu*, zboží, které vycházelo v obřích nákladech, ale přesto často končilo schované „pod pultem“ pro dobré známé. Nebo se prodávalo společně s nějakým neatraktivním titulem, jenž jinak nešel na obdyt.

Přijďte si na výstavu zavzpomínat na své dětství a ukázat potomkům, co jste v jejich věku četli. Na výstavě jsou k vidění nejen časopisy dnešních rodičů, ale i prarodičů a praprarodičů. Seznámíte se s těžkými začátky vydavatelů „za Rakouska“, rozmachem ukončeným nacisty, vnucenou komunistickou reorganizací i velkými nenaplněnými porevolučními plány... Čeká na vás přes 150 titulů – *Malý čtenář*, *Junák*, *Mladý hlasatel*, *Punt'a*, *Srdíčko*, *Rodokaps*, *Vpřed*, *Mateřidouška*, *Ohníček*, *Sluníčko*, *Sedmička*, *Pionýr*, *ABC*, *VTM*, *Pionýrská stezka*, *Čtyřlístek*, *Kometa*, *Pif*, *Mickey Mouse*, *Šmoulové*, *Asterix*...

Výstava je doplněna bohatým interaktivním programem, který je inspirován hrami ze starých časopisů. Můžete se také začíst do mnoha ukázek

komiksů, českých, francouzských nebo třeba kubánských.

Termíny komentovaných prohlídek výstavy pro veřejnost najdete na www.rml.cz. **Školy, školky a školní družiny** si musí termín rezervovat předem na emailu kmoskova@rml.cz nebo tel. 461 615 287.

(Petr Chaloupka)

Výstava

Současná dětská ilustrace

29. květen – 4. září 2022

Výstava představuje práci šesti českých autorů, kteří se věnují převážně tvorbě pro děti, ilustraci a animaci.

Barbora Brůnová je autorka komiksových stripů „Já to měl první“, ilustrátorka knih, komiksů a prodejních obrázků.

Autorka a ilustrátorka knih o lese, přírodě a o tom, co nás přesahuje, **Bára Buchalová** ilustrovala více než 45 dětských knih a kreslila také pro časopisy *ABC*, *Bublifuk* či *Sluníčko*.

Autor komiksů, výtvarník, ilustrátor a animátor **Libor Drobny** je tvůrcem obrázků k více než dvěma stům publikací. Jeho kresby a texty se objevují v časopisech jako je *Sluníčko*, *Mateřídouška* nebo *Špuntíci*.

Ilustrátor dětských časopisů a komiksových sérií **Tomáš Chlud** vytvořil například *Kouzelný kalendář* nebo *Velké putování*. Spolupracuje mimo jiné s Divadlem Spejbla a Hurvínka a získal také nominaci na Českého lva za nejlepší kostýmy.

Kreslíř vtipů a ilustrátor **Tom Pekárek** kreslí ilustrace pro časopis *Mateřídouška*, vtipy pro časopis *Tapír*, ale i obrázky na trička pro *bastard.cz*.

Scénárista a ilustrátor **Honza Smolík** vytvořil řadu knížek komiksů a hádanek pro děti.

Vernisáž výstavy proběhne v rámci Muzejní noci v sobotu 28. května od 17 hodin.

(Veronika Sochůrek)

Letní dětská herna

od 28. května 2022

Vážení a milí návštěvníci, zveme Vás a Vaše děti do naší letní herny. A na co se můžete těšit? Na oblíbené hrací koutky, domeček, dřevěnou stavebnici, výtvarné tvoření pro malé umělce a mnoho dalšího. Na své si přijdou kluci i holčičky. Věříme, že návštěva herny pro Vás bude příjemným zážitkem a relaxací nejen během prohlídky muzea.

Těšíme se na Vás!

(Renata Kmošková)

PROBÍHÁ

Výstava

Od košilky k rubáši aneb narození a smrt v české lidové kultuře

29. leden – 15. květen 2022

Výstava představuje lidové zvyky a obyčeje při zlomových okamžicích lidské existence – narození a smrti, kolem nichž se rozvinulo množství pověr a obřadů. Připomíná, že z našeho života vymizela většina rodinných oslav a rituálů spojených s prvními a posledními věcmi v životě člověka, jež jsou dnes považovány za přežitek. Ohlédne se za staletými zvyklostmi našich předků, které se nedají nahradit a ve kterých je ukrytá naše minulost.

Putovní výstava Regionálního muzea v Chrudimi je z poloviny doplněna exponáty litomyšlského muzea a předměty ze svých sbírek zapůjčilo také Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, Římskokatolická farnost – probošství Litomyšl, Římskokatolická farnost Morašice, Římskokatolická farnost – děkanství Vysoké Mýto a Římskokatolická farnost Zámorsk.

K výstavě proběhne několik **komentovaných prohlídek** pro veřejnost – **poslední 15. 5. 2022 od 15 hodin**. Pro školy budou komentované prohlídky po domluvě – klimesova@rml.cz, 777 840 425.

Josef Mánes, cyklus Musica – Ukolébavka, po r. 1855

(Hana Klimešová)

DLOUHODOBÉ PROGRAMY

Expozice

Litomyšl – město kultury a vzdělanosti

Více informací k expozici naleznete zde:
<http://www.rml.cz/cs/muzeum/expozice.html>

Expozice
Litomyšl
– město kultury
a vzdělanosti

Permanentky pro školy

Regionální muzeum v Litomyšli nabízí speciální permanentky, které za zcela symbolickou částku umožní celoroční návštěvy muzea školním třídám. Více zde: <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-navstevniky.html>

PUTOVNÍ VÝSTAVY LITOMYŠLSKÉHO MUZEA

Retrogaming

Počátky osobních počítačů u nás

10. březen – 12. červen 2022, Oblastní muzeum v Chomutově

Interaktivní výstava historických počítačů a počítačových her –
více zde:

<http://www.rml.cz/cs/novinky/aktualita/retrogaming-pocátky-osobnich-pocitacu-u-nas-2022-03-10>

Krvavý román Josefa Váchala

12. duben – 27. květen 2022, Galerie Samson Cafeé, Rakovník

Výstava je věnována nejznámějšímu tisku Josefa Váchala, který vydal v roce 1924 v nákladu 17 exemplářů.

Informace o putovních výstavách nabízených RML naleznete zde:

Retrogaming – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/retrogaming.html>

Zmatené peníze – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/zmatene-penize.html>

Astronomické tradice v Pardubickém kraji – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/astronomie.html>

Krvavý román Josefa Váchala – <https://www.portmoneum.cz/portmoneum/putovni-vystavy>

Otevírací doba – hlavní budova

Út–Pá: 9.00–12.00, 13.00–17.00
So–Ne: 9.00–17.00
letní prázdniny Út–Ne: 9.00–17.00

Otevírací doba – Rodný byt Bedřicha Smetany a Portmoneum – Museum Josefa Váchala

duben, říjen: So, Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00
květen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Přístup pro handicapované návštěvníky

Hlavní budova muzea je plně bezbariérová včetně toalet (vchod z Jiráskovy ulice).
Rodný byt B. Smetany a Portmoneum – Museum Josefa Váchala nejsou bezbariérové (několik schodů, či převýšení; úzké průchody apod.), přístupné jsou pouze s vlastním asistentem.

Tiskový servis:

Regionální muzeum v Litomyšli, tel: 461 615 287, email: info@rml.cz

Pokud máte zájem o více informací ohledně výstav a projektů, kontaktujte následující pracovníky:

Archeologie / Mincovní poklad z Vysoké – Mgr. Jana Němcová, 739 031 857, nemcova@rml.cz

Od kolébky k rubáši / Portmoneum – Mgr. Hana Klimešová, 777 840 425, klimesova@rml.cz

Lektorované programy – Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz

Retrogaming / Zmatené peníze / Čtení pod lavicí – Mgr. Petr Chaloupka, 605 508 753, chaloupka@rml.cz

Nejedlý / Astronomické tradice – PhDr. Martin Boštík, bostik@rml.cz

Současná dětská ilustrace – MgA. Veronika Sochůrek, sochurek@rml.cz

Kde pracovníci muzea sídlí?

V hlavní budově (Jiráskova 9) a v budově zámeckého pivovaru v Litomyšli (Jiráskova 133), část B, vstup z ulice Jiráskova.

Pro badatele: Badatelna je otevřena v pracovních dnech po předchozí domluvě s jednotlivými kurátory.

Změna programu vyhrazena!